

Onvoldoende onderzoek bij crowdfunding

Een accountant-administratieconsulent geeft een assuranceverklaring af bij de geprognostiseerde omzet van een bedrijf dat geld leent via een crowdfundingplatform. Hij vaart daarbij echter blind op de informatie van de belanghebbende opdrachtgever.

Accountantskamer

Zaaknummers:	16/4 en 16/5 Wtra AK	
Datum uitspraak:	23 januari 2017	
Oordeel:	ongegegrond resp. deels gegrond	→
Maatregel:	geen resp. berisping	
Status:	definitief	
Vindplaats:	ECLI:NL:TACAKN:2017:9	

Lex van Almelo

Belangrijkste feiten

Een ondernemer vertelt zijn registeraccountant begin december 2012 dat hij de installatieactiviteiten van één van zijn bv's op korte termijn van de hand wil doen. De accountant brengt de ondernemer in contact met een corporate finance-man. Deze zet de ondernemer op het spoor van de uitbater van een eenmanszaak die graag een klein installatiebedrijf wil overnemen. De twee sluiten eind 2012 een voorlopige koopovereenkomst voor de overname van onder meer grondstoffen, stellingen, kasten, werknemers, bedrijfswagens, onderhoudscontracten en klantenbestanden.

Om de overname te financieren doet de koper een financieringsaanvraag bij het online crowdfundingplatform [www.geldvoorelkaar.nl](#). Daarvoor stelt de koper samen met een accountant-administratieconsulent een prognose op met een omzet van negen ton voor 2013. De AA doet er een accountantsverklaring bij. De koper legt het financieringsvoorstel voor aan de corporate finance-man en na een aantal wijzigingen dient de koper het definitieve voorstel in bij het platform. De crowdfunding levert voldoende op om de overname te financieren.

De koper neemt de activa uit de koopovereenkomst over, maar niet de activiteiten op het gebied van zonne-energie die tot een ander onderdeel behoren. De koper neemt wel drie werknemers over met een jaarlijkse personeelslast van ongeveer 135 duizend euro. In de koopovereenkomst garandeert de verkoper dat hij de koper alle relevante informatie heeft gegeven. Een extern jurist stelt het contract op.

De onderneming zet in 2013 nog geen derde van de voorspelde negen ton om (slechts 299.330 euro), terwijl de omzet in 2014 eveneens ver achterblijft bij de prognose (348.467 euro). Het bedrijf wordt begin 2016 op eigen verzoek failliet verklaard, kort nadat de bedrijfseigenaar een klacht heeft ingediend tegen de accountants.

Klacht

De registeraccountant heeft:

- bij de bedrijfsovername alleen het belang van zijn cliënt gediend, terwijl hij wist of redelijkerwijze kon weten dat de koper (die cliënt was van hetzelfde kantoor) werd misleid;
- meegewerkt aan het creëren van een onjuist beeld over de vermogenstoestand en de financiële resultaten van de bv en belangrijke financiële informatie onthouden aan de koper;
- de koper er niet op gewezen dat de objectiviteit van het kantoor in het gedrang was gekomen door de verwevenheid van activiteiten en omdat de bedrijfsovername volledig door de registeraccountant en zijn directe collega's werd afgehandeld;
- geweten dat het faillissement van de bv werd voorbereid, maar de koper er niet op gewezen dat de gegeven garanties niet zouden worden nagekomen.

De accountant-administratieconsulent heeft:

- de opdracht om de koper te begeleiden ten onrechte aanvaard gezien de verwevenheid en de bedreigingen voor zijn objectiviteit, zorgvuldigheid en professioneel gedrag;

b. in het overnameproces geen deugdelijk onderzoek gedaan naar de vermogenstoestand en de financiële resultaten van het bedrijf, maar deze klakkeloos overgenomen van de registeraccountant; door deze vorm van zelftoetsing en het ontbreken van een professioneel-kritische instelling heeft de koper niet de begeleiding ontvangen die hij van een professionele accountant-administratieconsulent mocht verwachten;

c. in strijd met NVCOS 3400 niet geverifieerd of de veronderstellingen onder de prognose betrouwbaar en reëel waren;

d. de koper misleid door een verklaring met een beperkte mate van zekerheid af te geven over de betrouwbaarheid van de veronderstellingen in de prognose, terwijl de financiële resultaten in de prognose niet haalbaar waren.

Oordeel

De klacht tegen de registeraccountant is ongegrond, omdat die onvoldoende is onderbouwd. De klacht tegen de accountant-administratieconsulent is deels gegrond. Wij beperken ons hier tot de AA.

Ad a

Het is niet zonder meer zo dat een accountant geen toekomstgerichte financiële informatie (als bedoeld in NVCOS 3400) mag onderzoeken als het bedrijf in kwestie cliënt is bij hetzelfde kantoor. De klager heeft niet onderbouwd waarom dat in dit geval niet had gemogen.

Of de AA hierover iets had moeten zeggen in zijn accountantsverklaring voor de gebruikers laat de Accountantskamer in het midden, al was het maar omdat hierover niet is geklaagd.

Ad b, c en d

De AA heeft het realiteitsgehalte van de geprognosticeerde omzet van 900 duizend euro niet deugdelijk cijfermatig beoordeeld. Hij heeft geen enkel onderzoek gedaan naar de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan dat omzetbedrag, maar is er bij de prognose volledig van uitgegaan dat de mededelingen die de koper en de verkoper deden bij de onderhavige bedrijfsovername juist waren. Dat is uiteraard volstrekt onvoldoende om tot een assuranceverklaring te komen. De verklaring, die voor de financierende deelnemers in de crowdfunding was opgesteld, mist daarom een deugdelijke grondslag en is ten onrechte afgegeven. Dit levert een schending op van het deskundigheids- en zorgvuldigheidsbeginsel.

Het is weliswaar zo dat het de klager zelf was die:

- de informatie voor de prognose verstrekte aan de AA;
- zei dat de financiering ook zou worden aangewend “om de voorraad van zonnepanelen en duurzame producten over te nemen”;
- zei dat “met deze voorraad de werkzaamheden van de huidige onderneming door middel van een nieuwe rechtsvorm zullen worden voortgezet”.

Die informatie ontsloeg de AA echter niet van de verplichting om de juistheid van deze beweringen te onderzoeken met het oog op de assuranceverklaring. De accountant beweert dat hij die wel degelijk zelf heeft onderzocht, maar heeft dit niet vastgelegd en de bevindingen niet overgelegd. De Accountantskamer gaat er dus van uit dat dit eigen onderzoek achterwege is gebleven.

Self assurance

Hoewel hierover niet is geklaagd, maakt de Accountantskamer nog een opmerking over een schending van NVCOS 3400 bij:

- de opdrachtbevestiging en de Letter of Representation;
- de assuranceverklaring die de AA afgaf bij een prognose die hij zelf mede had opgesteld.

Maatregel

Berisping, want de AA heeft:

- er onvoldoende oog voor gehad dat zijn verklaring bedoeld was voor de financierende deelnemers in de crowdfunding;
- zich te veel gebaseerd op de mededelingen van de koper;
- kennelijk vooral de belangen van de koper willen dienen.

Annotatie Lex van Almelo

Het accountantsberoep is min of meer uitgevonden om geldschietters enige zekerheid te geven over de financiële stand van zaken bij de ontvanger van de verstrekte financiering. Door zonder onderzoek een goedkeurende verklaring af te geven bij de prognose van de koper heeft de accountant-administratieconsulent zich blind betoond voor zijn historisch bestaansrecht.

De accountant moet zich bewust zijn van de belangen van de geldverstrekkers. Bij crowdfunding via een platform is het oordeel van de accountant net zo essentieel als bij populaire beursgangen. De gunstige prognose kwam de koper en die andere zakenrelatie van het kantoor goed uit. Maar uiteindelijk heeft de accountant ook zijn opdrachtgever een slechte dienst bewezen door de veel te florissante prognose een goedkeurend stempel te geven.

De sanctie had misschien niet maar het oordeel had wel zwaarder kunnen uitvallen als de koper ook had geklaagd over het ontbreken van:

- de afwegingen bij de opdrachtaanvaarding;
- de verklaring van de opdrachtgever over onder andere de volledigheid van de belangrijkste veronderstellingen en het aanvaarden van de verantwoordelijkheid voor de inhoud van de toekomstgerichte financiële informatie.

Waarom de koper niet heeft geklaagd over de ontbrekende Letter of Representation is niet moeilijk te raden.

Deel dit artikel

f in